

Állatállomány, 2011. december 1.

A tartalomból

1 Bevezető	1
2 Szarvasmarha-állomány	1
3 Sertésállomány	2
4 Baromfiállomány	3
5 Tyúkfélék állománya	3
6 Lúd-, kacs- és pulykaállomány	3
7 Juhállomány	4
8 Egyéb állatfajok	5
9 Takarmányárak	5

Bevezető

A 2011. decemberi adatok szerint az elmúlt félvév során a szarvasmarhák száma tovább emelkedett. A sertésállomány csökkenése 2009 decembere óta folyamatos, a vemhes kocák számának további fogyása a tenyésztési kedv visszaesését jelzi. A juhek száma a három éve tartó csökkenés után december elejére 1,1 millió alá került. A baromfifélék állománya a szezonálisnak megfelelően változott.

Szarvasmarha-állomány

A szarvasmarhák száma 2011. december 1-jén 698 ezer volt, az előző év decembere óta 16 ezerrel, a 2011. júniusi összeírás óta 9 ezerrel több. A növekedés elsősorban a mezőgazdasági támogatási rendszer kedvező irányú változásának köszönhető. A tehénállomány (328 ezer) egy év alatt 19 ezerrel, fél év alatt 3 ezerrel gyarapodott.

A szarvasmarha-állomány az elmúlt másfél év során – a folyamatos növekedés ellenére – továbbra is 700 ezer alatt maradt, az elmúlt tíz évben (783 ezerről) 85 ezerrel (11 százalékkal) mérséklődött. A tehenek száma hasonló arányban csökkent 2001 óta.

A szarvasmarha-állomány 64 százalékát gazdasági szervezetek, 36 százalékát egyéni gazdaságok tartják. Ugyanez a megoszlás egy és két évvel ezelőtt 66 és 34 százalék volt. A 2000-es években a gazdálkodási formánkénti megoszlás kétharmad-egyharmados aránya lényegében nem változott.

Egy év alatt a szarvasmarha-állomány a gazdasági szervezeteknél ezerrel, az egyéni gazdaságoknál 15 ezerrel nőtt. A gazdasági szervezetek által tartott tehenek száma 6 ezerrel, az egyéni gazdaságoké 14 ezerrel több az egy évvel korábbiánál.

Az elmúlt egy év során a gazdasági szervezeteknél 4 ezerrel gyarapodott, az egyéni gazdaságoknál nem változott a tejhasznú tehenek száma; a

húshasznú tehénállomány az előbbi gazdálkodási forma esetében ezerrel, utóbbinál 7 ezerrel nőtt. A húshasznú tehenek száma az elmúlt 3 évben összességében 16 ezerrel (negyedével) emelkedett.

A tehénállomány pótlására szánt előhasi üszők állománya 2010 decembere óta 2 ezer darabbal csökkent. Az egy évesnél fiatalabb szarvasmarhák száma 19 ezerrel több, az 1–2 éves nőivarúaké 9 ezerrel kevesebb volt az egy évvel korábbiánál.

2010 decembere óta a szarvasmarhát tartó gazdasági szervezetek száma 7, az egyéni gazdaságoké 21, a tehenet tartó gazdasági szervezetek száma 5, az egyéni gazdaságoké 21 százalékkal nőtt.

Egy év alatt a gazdasági szervezeteknél 467-re, az egyéni gazdaságoknál 12,1-re csökkent az egy gazdaságra jutó szarvasmarhák száma.

A vágómarha felvásárlási ára 2011 első 11 hónapjában 43, a tehentejé 22 százalékkal magasabb volt, mint az előző év azonos időszakában. A szarvasmarhatáp értékesítési ára 2011 első háromnegyed évében 25 százalékkal meghaladta az egy évvel korábbit.

2011. január és november között a felvásárolt vágómarhák száma az egy évvel korábbiánál 6, ebből a vágóborjaké 11 százalékkal kevesebb volt. Tehentejéből 7 százalékkal többet vásároltak fel, mint az előző év azonos időszakában.

2011 első 11 hónapjában az állatvásárokon a tehén piaci ára 7, a növedék bikáé és tinóé 2 százalékkal alacsonyabb, a borjúé 6 százalékkal magasabb volt, mint 2010 azonos időszakában.

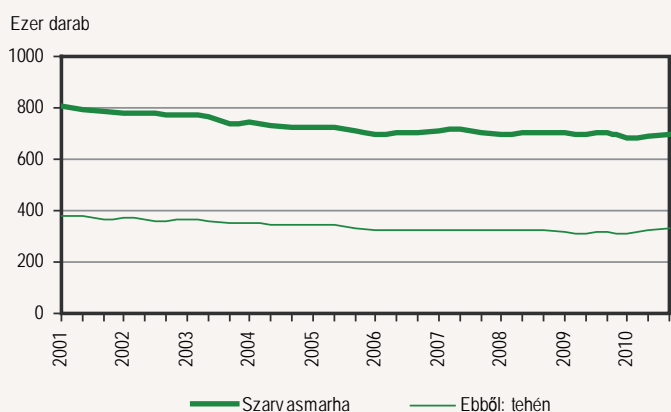
1. tábla

A szarvasmarha- és tehénállomány decemberi alakulása

Év	Szarvasmarha			Ebből: tehén		
	össze- sen	változás az előző évhez képest		össze- sen	változás az előző évhez képest	
		ezer darab	%		ezer darab	%
2008	701	-4	-0,6	324	2	0,6
2009	700	-1	-0,1	312	-12	-3,7
2010	682	-18	-2,6	309	-3	-1,0
2011	698	16	2,3	328	19	6,1

A szarvasmarha- és a tehénállomány alakulása*

1. ábra

* Itt és a továbbiakban: 2000 és 2008 között áprilisi, augusztusi és december 1-jei, 2009-től júniusi és december 1-jei állatszámítások adatai szerint.

A szarvasmarha-állomány decemberi alakulása gazdálkodási formák szerint

2. tábla

Év	Gazdasági szervezetek	Egyéni gazdaságok	Változás az előző évhez képest, %	
			a gazdasági szervezeteknél	az egyéni gazdaságoknál
	szarvasmarha-állománya, ezer darab			
2008	474	227	-2,3	3,2
2009	465	235	-1,9	3,5
2010	449	233	-3,4	-0,9
2011	450	248	0,2	6,4

Sertésállomány

A sertések száma az elmúlt hat hónap alatt 3 százalékkal csökkent, számuk december 1-jén alig haladta meg a 3 milliót. Az állomány az egy évvel korábbinál 137 ezerrel (4 százalékkal) volt kisebb. A csökkenés a magas takarmányárak miatti gyengébb gazdaságossággal magyarázható. Az anyakocák száma (210 ezer) egy év alatt 9 ezerrel csökkent.

A sertések száma az elmúlt tíz évben 3 és 5,3 millió között változott; 2008 decembere óta 3,5 millió alatti.

A sertésállomány 71 százalékát **gazdasági szervezetek**, 29 százalékát **egyéni gazdaságok** tartják. Ugyanez a megoszlás egy évvel ezelőtt 73 és 27, két évvel ezelőtt 70 és 30 százalék volt. Az 1990-es évek elején még többségben lévő háztáji tartás évről évre háttérbe szorult: 2009 júniusa óta a háztáji tartott sertések száma egymillió alá csökkent.

A gazdasági szervezetek sertésállománya az elmúlt 12 hónap alatt 164 ezerrel (7 százalékkal) fogyott, az egyéni gazdaságoké 27 ezerrel (3 százalékkal) gyarapodott. Az anyakocák száma 2010 decembere óta a gazdasági szervezeteknél 8 ezerrel, az egyéni gazdaságoknál ezerrel csökkent.

A sertésállomány összetétele az év folyamán szezonálisan változik: a hizósertések aránya a téli időszakra emelkedik (ez alkalommal 2011. június és december között 39-ről 45 százalékra), ugyanakkor a malac- és a süldőállomány aránya csökken: előbbié az elmúlt időszakban 26-ről 23 százalékra, utóbbié 25-ről 23 százalékra.

A sertésállomány kor, ivar, illetve hasznosítási irány szerinti összetételét tekintve egy év alatt a szűz kocasüldők száma 2 százalékkal nőtt, a süldők

és a malacoké lényegében nem változott. 2010 decembere óta az előhasi kocák létszáma csökkent a legnagyobb mértékben, 10 százalékkal; a hizósertések száma 9, az üres kocáké 7, a vemhes kocáké 2 százalékkal méréselődött.

A 2011. december 1-jén **sertést tartó** gazdasági szervezetek száma 8 százalékkal méréselődött, így számuk nem érte el az 500-at; az egyéni gazdaságoké viszont 9 százalékkal több volt az előző évinél. Egy év alatt az anyakocát tartó gazdasági szervezetek száma 6, az egyéni gazdaságoké 4 százalékkal csökkent. Az egy gazdaságra jutó sertéslétszám a gazdasági szervezeteknél nőtt, és meghaladta a 4500-at; ugyanakkor az egyéni gazdaságoknál némileg csökkent, a mutatószám értéke alig haladta meg az 5 darabot.

A vágósertés **felvásárlási ára** az év első 11 hónapjában 10 százalékkal magasabb volt, mint 2010 azonos időszakában; miközben a vágómalac ára 2 százalékkal csökkent, a vágósüldő pedig 9 százalékkal emelkedett. A sertéstáp értékesítési ára 2011 első 9 hónapjában 23 százalékkal magasabb volt az egy évvel korábbinál.

2011. január és november között 97 ezer darabbal (3 százalékkal) kevesebb vágósertést vásároltak fel, mint az előző év azonos időszakában. Ez idő alatt 10 százalékkal nőtt a vágómalac és a vágósüldő felvásárlása. A felvásárolt felnőtt vágósertések átlagsúlya (112,0 kg/darab) 2 százalékkal kisebb a 2010 első 11 hónapjában felvásárolt vágósertések átlagsúlyánál.

2011 első 11 hónapjában a **piaci átlagárak** csökkentek 2010 azonos időszaka-hoz képest: a malac és süldő ára 16, illetve 11, a hizósertésé 4 százalékkal lett kevesebb.

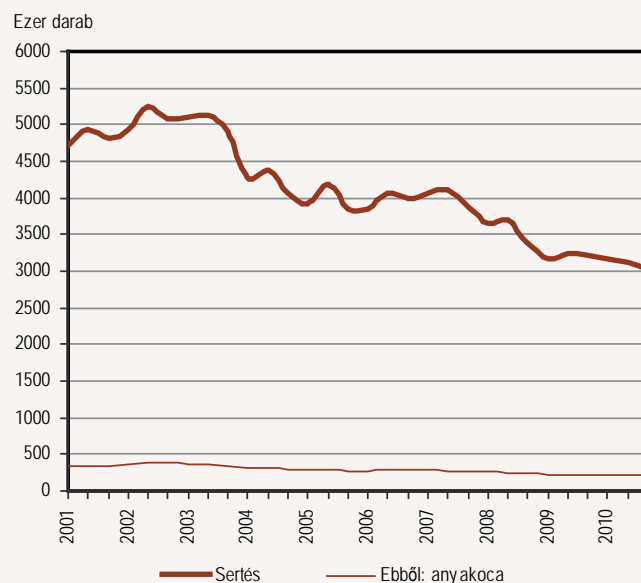
3. tábla

A sertés- és az anyakoca-állomány december 1-jén

Év	Sertés			Ebből: anyakoca		
	össze-sen	változás az előző évhez képest		össze-sen	változás az előző évhez képest	
		ezer darab	%			ezer darab
2008	3 383	-488	-12,6	230	-29	-11,2
2009	3 247	-136	-4,0	226	-4	-1,7
2010	3 169	-78	-2,4	219	-7	-3,1
2011	3 032	-137	-4,3	210	-9	-4,1

2. ábra

A sertés- és az anyakoca-állomány alakulása

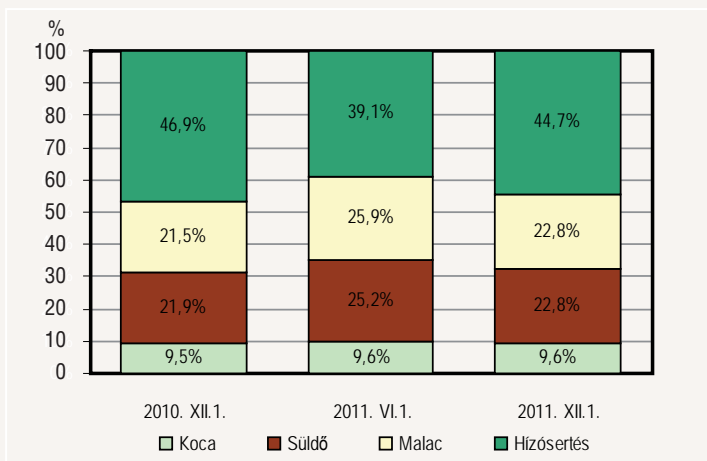
A sertésállomány decemberi alakulása gazdálkodási formák szerint

4. tábla

Év	Gazdasági szervezetek	Egyéni gazdaságok	Változás az előző évhez képest, %	
	sertésállománya, ezer darab		a gazdasági szervezeteknél	az egyéni gazdaságoknál
2008	2 267	1 117	-12,9	-11,8
2009	2 263	984	-0,2	-11,9
2010	2 323	846	2,7	-14,0
2011	2 159	873	-7,1	3,2

A sertésállomány összetétele

3. ábra

Baromfiállomány

A baromfi-félék tartására jellemző a gazdaságméretet el nem érő háztartások jelentős aránya. A kiadvány következő részében emiatt a háztartások adatait is az egyéni gazdaságokéval együtt mutatjuk be.

Tyúkfélék állománya

A tyúkfélék száma decemberben 33 millió volt, 1,2 millióval (4 százalékkal) több az egy évvel korábbinál, a 2011. június 1-jeihez viszonyítva 4,2 millióval (11 százalékkal) fogyott. A közel 11,4 millió tojóállomány az egy évvel korábbinál 1,2 millióval (9 százalékkal) kevesebb, a hat hónappal ezelőttnél 1,4 millióval (14 százalékkal) több volt.

2002 decembere óta a tyúkfélék december elejei állománya 30 millió feletti. A tyúkfélék kétharmadát a **gazdasági szervezetek**, egyharmadát pedig az **egyéni gazdaságok** tartották 2011 decemberében, az arány a megelőző év decemberével megegyezik. A 2011. júniusi összeírás alkalmával a megoszlás 55–45 százalék volt.

Egy év alatt a gazdasági szervezetek tyúkállománya 1,9 millióval gyarapodott, az egyéni gazdaságoké viszont 740 ezerrel visszaesett. A gazdasági szervezetek tojóállománya 124 ezerrel (2 százalékkal), az egyéni gazdaságoké közel 1,1 millióval (14 százalékkal) kevesebb volt az egy évvel korábbinál.

Tyúkot 837 ezer háztartásban tartottak, ebből 362 ezer tekinthető egyéni gazdaságnak. 2011 decemberében a tyúktartó gazdasági szervezetek száma 294 volt.

2011 első 11 hónapjában a vágótyúkfélék **felvásárlási ára** 17 százalékkal magasabb, a tyúktojásé 1 százalékkal alacsonyabb volt, mint 2010 azonos időszakában. A takarmánykeverékek értékesítési árai közül 2011 első háromnegyed évében a jérce- és tojótáp ára egyaránt 33 százalékkal magasabb volt a 2010. azonos időszakánál.

2011. január–novemberben közel felével több vágótyúkfélét vásároltak fel, mint egy évvel korábban.

Az élő csirke **piaci átlagára** 2011 első 11 hónapjában 7 százalékkal magasabb, az élő tyúkú 1, a tyúktojásé 2 százalékkal alacsonyabb volt a 2010. azonos időszakánál.

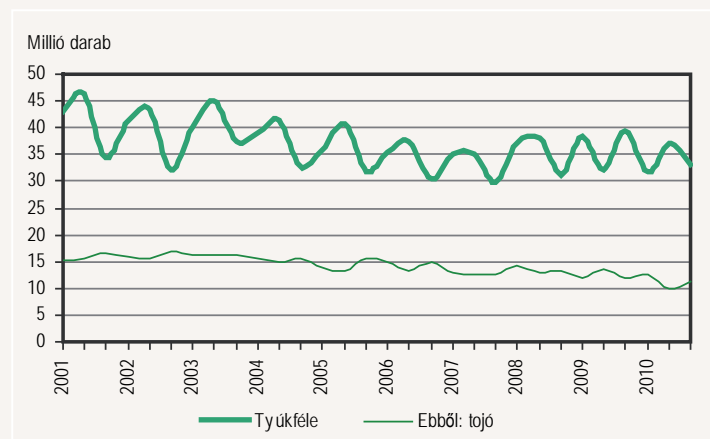
5. tábla

A tyúkféle- és a tojóállomány alakulása

Év	Tyúkféle		Ebből: tojó			
	összesen	változás az előző évhez képest	összesen	változás az előző évhez képest		
	ezer darab	%	ezer darab	%		
2008	31 165	1 299	4,3	13 344	700	5,5
2009	32 128	963	3,1	13 597	253	1,9
2010	31 848	-280	-0,9	12 571	-1 026	-7,5
2011	33 006	1 158	3,6	11 383	-1 188	-9,5

4. ábra

A tyúkféle- és a tojóállomány alakulása

6. tábla

A tyúkféleállomány decemberi alakulása gazdálkodási formák szerint

Év	Gazdasági szervezetek	Egyéni gazdaságok	Változás az előző évhez képest, %	
	tyúkféleállománya, ezer darab		a gazdasági szervezeteknél	az egyéni gazdaságoknál
2008	16 762	14 403	2,0	7,2
2009	18 187	13 941	8,5	-3,2
2010	19 622	12 227	7,9	-12,3
2011	21 519	11 487	9,7	-6,1

Lúd-, kacs- és pulykaállomány

A lúdállomány 2011. december 1-jén 1,2 millió volt, 140 ezerrel (10 százalékkal) kevesebb, mint egy évvel korábban. A kacsállomány (4,4 millió) 1,4 millióval (negyedével), a pulykaállomány (több mint 3 millió) 114 ezerrel (4 százalékkal) csökkent ezen időszak alatt.

A lúdállomány 60, a kacsállomány 40, míg a pulykaállomány 13 százalékát tartották 2011 decemberében az egyéni gazdaságok.

Ludat 39 ezer, kacsát 113 ezer, pulykát 24 ezer háztartásban tartottak, ebből 18, 52, illetve közel 12 ezer tekinthető egyéni gazdaságnak. 2011 decemberében 73 gazdasági szervezet tartott ludat, 68 kacsát, illetve 109 pulykát.

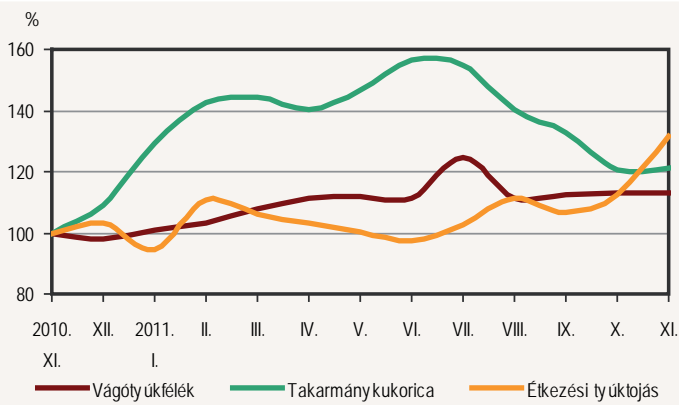
2011 első 11 hónapjában a vágólúd **felvásárlási ára** 33, a vágókacsáé 16, a vágópulykéé 14 százalékkal nőtt 2010 azonos időszakához képest. A tápok értékesítési árai közül 2011 első háromnegyed évében a lúdtáp ára 41, a kacsatápé 39 százalékkal volt nagyobb az egy évvel korábinál.

2011 első 11 hónapjában a felvásárolt mennyiség vágólúdból 1,5 millió darabbal (53 százalékkal), vágókacsából 3,4 millióval (23 százalékkal) nőtt, míg vágópulykából 185 ezerrel (3 százalékkal) csökkent 2010 azonos időszakához viszonyítva.

2011. január és november között az élő lúd **piaci átlagára** 15, az élő kacsáé 4 százalékkal magasabb, az élő pulykéé 1 százalékkal alacsonyabb volt, mint 2010 azonos időszakában.

5. ábra

A vágótyúkfélék, a takarmánykukorica és az étkezési tyúktojás felvásárlási árának alakulása 2010. november–2011. november (2010. november = 100%)

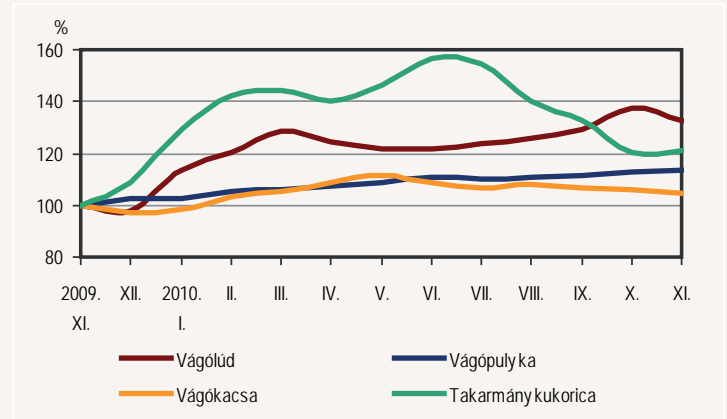
7. tábla

A lúd-, a kacs- és a pulykaállomány decemberi alakulása*

Év	Lúd- állomány, ezer darab	Kacs- állomány, ezer darab	Pulyka- állomány, ezer darab	Változás az előző évhez képest, %		
				lúd	kacs	pulyka
2008	2 120	2 904	3 527	16,7	30,2	-19,3
2009	1 405	3 713	3 018	-33,7	27,9	-14,4
2010	1 384	5 813	3 168	-1,5	56,6	5,0
2011	1 244	4 444	3 053	-10,1	-23,6	-3,6

6. ábra

A vágólúd, a vágókacsa, a vágópulyka és a takarmánykukorica felvásárlási árának alakulása 2010. november–2011. november (2010. november = 100%)

Juhállomány

A juhállomány az Európai Unió tendenciákkal összhangban Magyarországon is tovább fogyott. Az állomány nagysága 2011. december 1-jén nem érte el az 1,1 milliót, az anyajuhok száma 833 ezer volt. A juhek száma 85 ezerrel, az anyajuhoké 11 ezerrel kevesebb volt a 2010. decemberinél.

Egy év alatt a gazdasági szervezetek juhállománya 15, az egyéni gazdaságoké 70, a gazdasági szervezetek anyajuhállománya 9, az egyéni gazdaságoké 2 ezerrel csökkent.

A juhállomány 87 százalékát **egyéni gazdaságok**, 13 százalékát **gazdasági szervezetek** tartják, az arány az utóbbi 10 évben nem változott. Az egyéni gazdaságok által tartott juhek száma 2003 óta egymillió feletti.

A juhot tartó gazdasági szervezetek száma egy év alatt 5, az egyéni gazdaságoké 28 százalékkal emelkedett, számuk 391 darab, illetve közel 31,2 ezer volt. Az átlagos juhállomány mind a gazdasági szervezeteknél, mind az egyéni gazdaságoknál csökkent.

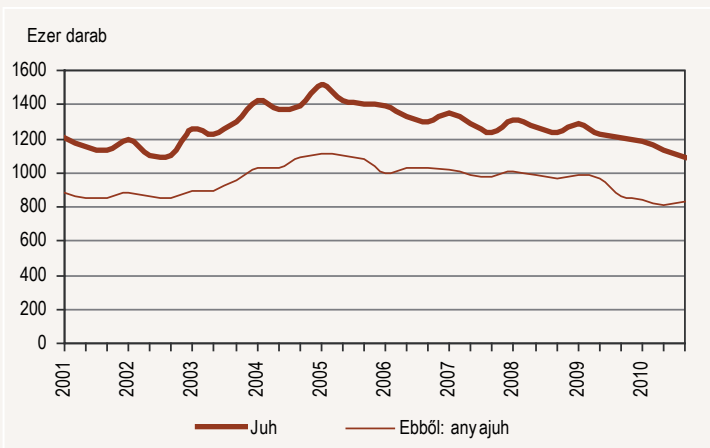
2011 első 11 hónapjában az előző év azonos időszakához viszonyítva a vágójuh **felvásárlási ára** 16, a juhtejé 7 százalékkal nőtt. Január és november között 22 százalékkal kevesebb vágójuhot vásároltak fel, mint 2010 azonos időszakában. A tápok értékesítési ára jelentősen emelkedett: 2011 első 9 hónapjában a báránynivelő és -hizlaló táp ára 36, a juhtápé 35 százalékkal magasabb volt az egy évvel azelőttinél.

8. tábla

A juh- és az anyajuhállomány decemberi alakulása

Év	Juh				Ebből: anyajuh			
	össze- sen	változás az előző évhez képest		össze- sen	változás az előző évhez képest			
		ezer darab	%		ezer darab	%		
2008	1 236	4	0,3	964	-13	-1,3		
2009	1 223	-13	-1,1	968	4	0,4		
2010	1 181	-42	-3,4	844	-124	-12,8		
2011	1 095	-86	-7,3	833	-11	-1,3		

A juh- és az anyajuhállomány alakulása

9. tábla

A juhállomány gazdálkodási formák szerint, december 1-jén

Év	Gazdasági szervezetek	Egyéni gazdaságok	Változás az előző évhez képest, %	
	juhállománya, ezer darab		a gazdasági szervezeteknél	az egyéni gazdaságoknál
2008	168	1 068	-2,9	0,8
2009	153	1 070	-8,9	0,2
2010	152	1 029	-0,7	-3,8
2011	137	959	-9,9	-6,8

9. tábla

Egyéb állatfajok

2011. december 1-jén az ország **lőállománya** 74 ezer volt, az egy évvel ezelőttnél 9 ezerral több; ezen belül a **kancaállomány** 6 ezerral emelkedett, számuk 41 ezer.

A **kecskeállomány** december elején 81 ezer volt.

A 967 ezres **házi nyúlállomány** 141 ezerral több az egy évvel korábbinál.

A **vágógalambok** száma 185 ezer, a **méhcsaládoké** 743 ezer volt.

10. tábla

Egyéb állatfajok decemberi állománya

(ezer darab)

Év	Ló	Ebből: kanca	Kecske	Ebből: anyakecske	Házi nyúl	Ebből: anyanyúl	Vágógalamb	Méhcsalád
2008	58	30	66	36	732	121	301	421
2009	61	33	58	36	815	129	361	432
2010	65	35	75	44	826	120	149	610
2011	74	41	81	44	967	126	185	743

Takarmányárak

2011 első 11 hónapjában a takarmányozásra használt gabonák felvásárlási ára jelentősen emelkedett 2010 azonos időszakához viszonyítva. A takarmánybúza felvásárlási ára 26, a takarmányárpáé 72, a takarmánykukoricáé 34 százalékkal volt magasabb.

Az állatállomány, 2012. június 1. című gyorstájékoztató 2012. július 17.-én jelenik meg.
Az állatállomány 2012. június 1. című kiadványunkat 2012 július 30.-án tesszük közzé.

További információk, adatok (linkek):

[Módszertan](#)

[Táblázatok](#)

Elérhetőségek:

Peter.Toth@ksh.hu Telefon: (+36-1) 345-6705

Gabriella.Jakubecz@ksh.hu Telefon: (+36-1) 345-6411

[Információs szolgálat](#): Telefon: (+36-1) 345-6789

www.ksh.hu